

Előfizetési árak

Helyben:

Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 k. 50 f.

Vidéken:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

SZENTESI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Vajda B. Utóda könyvnyomdaja Szentés, Kossuth-tér.

Egyes példányok kaphatók

Kálmán J. Sándor és Stark Nándor könyvtárkezelésében valamint lapkhirdetőinknél, a kiknél lapunk előfizetésre is megrendelhető.

Megjelenik hetenként háromszor:

vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő:

SIMA LÁSZLÓ

Hirdetések árát,

valamint nyiltéri közleményeket kiadóhivatalunk méret szerint a legutányosabban számít.

Jövő feladataink.

VIII

(S—d.) Cikksorozatunk rendszeres folytatását ez alkalommal újból megszakítja egy kis intermezzo, amely ha szorosan nem is vág ami jövő feladataink körébe; de mert igen közelről érdekel bennünket s mert mintegy iránymutató a mi teendőinkre is, joggal illeszthető be fejtegetéseink körébe.

Az alapítélet, amelyből kiindultunk az volt, hogy Szentésnél nincsen egyetlen megüledettebb város sem az egész országban. Mindenütt óriási arányban törek-szenek a fejlődésre csak éppen nálunk marad minden a régiben. Más városok felszázadot is lépnek előre a haladás terén, mi pedig évtizedekkel fejlődünk visszafelé.

Ez a tételünk, bár eddig is fényesen igazoltuk fejtegetéseink során, most a közel napokban olyan erős támpontot nyert, amely még ráadásul közállapotaink hanyatlásának és városunk visszafejlődésének egyik legrémítőbb képét is tükrözi vissza.

Csongrád város a múlt héten kimondotta a kötelező vízvezeték és a járdák aszfalttal való kicserélését. A költségeket fedezi a város s a közönség hosszú évtizedek alatt pótdadóban fogja megtéríteni. E hír regisztrálását csongrádi lapársaink egyetértően azzal vezetik be, hogy Csongrád egy felszázaddal előre lépett.

És csongrádi lapársainknak a legtokeletesebb igazsága van. Az a két határozat oly óriási jelentőségű, hogy keresz-

tül vitele esetén Csongrád, a szegény, pótdadóban nyakig elmerült Csongrád, amelyet elő szeretettel nézünk mi le szentesiek, toronymagasságban áll majd felettünk s mi még akkor is azon fogunk töprengeni és mérgeledni, hogy a város feje a közgyűlésen kijelenti, hogy nem ad programot, leszünk ahogyan leszünk, neki nem kötelessége.

Valóban e csongrádi hír hatásának a legdeprimálóbbnak kell reánk lenni.

Mindenki tud haladni, mindenütt megértik a huszadik század intő szavát, csak egyesegyedül mi nem? Mindenütt tudják, hogy egy város; de a legeslegutólsó falu is, csak úgy állhat meg csak úgy fejlődhetik, ha az áldozatkészséggel párosult józan belátás és céltudatosság vezeti az intézőket, csak éppen mi nálunk nem?

Ez az igazság, amilyen súlyos akképen kell, hogy végre valahára meghallgattást találjon. A húsz év előtti Szentés a maihoz képest a fejlődés legmagasabb fokán állott; de akkor az emberek lelkét áthatotta az a tudat, hogy a jövődől kell dolgozni, hogy nem csupán a jelen megélhetésért kell küzdeni, hanem az utódok jobblétért is.

Tessék csak szétnézni, tessék csak gondolkodni. Mi alig másfél évtizeddel ezelőtt öserönkben bízva a leghatalmasabban követeltük, hogy adják meg önállóságunkat és ma nagyon de nagyon sokan vannak, akiknek az a nézetük, hogy helyesebb volna nagyközséggé visszafejlődni. Ha viszonyainkat nézzük, nagyon kevés el-

lenvelést tudnak találni. Ha pedig a város vezetőire tekintünk, ha a város fejét hallgatjuk, kijelentéseink megdöbbenve akár azonnal kimondjuk az átalakulást.

No de ez nem cél. Legalább nem lehet cél. Kezdjük komoly munkába végre.

Vegyük tudomásul, hogy Csongrád egy felszázaddal előre lépett s minden erőnket megfeszítve legyünk azon, hogy ne csupán elérjük, hanem elkerüljük ismét.

Ne hivatkozzunk a multakra. Mert a múlt eddig lehetett ok; de nem lehet ma és annál kevésbbé lehet holnap.

Mi nem kapunk semmit?

Ne adjanak: de amit tőlünk megtagad az állam, tagadjuk meg mi is tőle. Vessük a szűkmarkúság ellenébe az erőszakot. Minket lenyűgöz az iskolák terhe. Egyházaink roskadoznak bele. Roskadozik a város. Csukjuk be az iskolákat. Majd kinyitja az állam, ha csakugyan kötelező a népoktatás. Fordítsuk városunk fejlesztésére azt az összeget, amely így felszabadul. Azután ott a községi takarékpénztár. Kecskeméten éppen most csinálják s az ok, amely rá vitte a város közönségét a nyomászto pótdadó teher. Pedig Kecskeméten is vannak takarékpénztárak, csak hogy ott a közérdek magasabban áll a személyek minden érdekeinel.

Tisztán arról a kérdésről, a köz és magán érdek nagy összeütközéséről irhatnánk köteteket; de nem tehetnők meg személyek érintése nélkül. Ezt pedig nem akarjuk. Békét hirdetünk. A békés haladást.

De csakugyan haldjunk is már egy-

A „SZENTESI LAP” TÁRCÁJA.

A szerelmes Báthory Gábor.

írta: B. Nyáry Albert.

Mint az ország leggazdagabb ifja ment Bocskay fejedelemhez, aki Kassán tartotta azon időben udvarát. A vigadózó udvar egy pillanatil elcsendesedett látásakor. Nem a Báthory név varázsa tette ezt, hisz a legelőkelőbbek mulattak akkor ott együtt, hanem az ifju személy megjelenése. Őde lányos szépségét „junóinak” találták, de testi erejére nézve maga Herkules volt ő. Összetörte, mintha hitvány fából lett volna, a legerősebb acélparköt, s a legvadabb ló sem tudott ellentálandi keze erejének, térde szorításának. A szép asszonyok gyöngéden jártatták végig havas arcán tekintetüket, a férfiak rokonszenvvel rázták meg kezét. Maga fejedelem is kegyesen fogadta. Rövid idő alatt nem csak testi előnyeiről győződött meg mindenkit az ifju, hanem jellembeli nemességéről, élénk észéről is. Nyílt, barátságos, bőkezű volt, s a fejedelem csakhamar kényes megbízatásokkal tisztelte meg. Ezek során annyira megkedvelte, hogy legbizalmasabb emberét, Homonnayt arra intette, hogy ha váratlanul megürülne az erdélyi trón, Báthory Gábor köre sorakozzanak.

Bocskay balsejtelve ezuttal nem teljesedett be, s a nagyravágyó ifju lengelországi terveit is pártolhatta még. III. Zsigmond királyl a főurak egy része elégetetlen volt, s ezek Báthory Gábort szeretették volna trónon látni. A terv népszerű volt, mert hisz még minden lengyel nap-nap után sóhajtozva mondogatta: „Inkább ne született volna Báthory István, mint hogy meg kelljen halnia.” A király annyira komoly veszedelemnek tartotta maga is az összeesküvést, hogy az elégetetleneket haddal támadta meg Győzelmes serege a Báthory Gábor reményeit is eltiporta. Ekkor azonban egy hozzá sokkal közelebbi trón ürlt meg, Bocskayt temette el az ország.

A szerencse most sem kedvezett Báthorynak. Nem ő, s nem is Homonnay állt be a fejedelmi székbe, a kit Bocskay halálakor utódjának jelölt, hanem Rakóczi Zsigmond. Törődött, nyugodalomra vágyó ember volt már az új fejedelem, s az ifju Báthory Gábornak is volt még ideje várni. De ő türelmetlen, nagytrató volt s Rakóczi csakhamar félre állott utjából. E válságos időben igazi diplomata képességeiről tett tanúságot az ifju. Nem mutatott elégetlenséget, a miért nem őt választották meg trónra, sem a fegyverre kelő Homonnay esábitgatásaira nem hallgatott. Rakóczival könnyen elbánsat, a ki csak a fejedelmi címhez ragaszkodik, de ha küzdeni kell érte, inkább visszavonul főurnak

megint. Szépen kéz alatt felbízattta a hajdukat ellene, s a fejedelem inkább lemondott, sem hogy fegyverrel fojtja el pártütésüket. Báthory Gábor fejedelem lett 19 éves korában, szabad választás útján. A rendek ezzel a jó kívánsággal fogadták: „Érje fel nagy tettekkel Istvánt, kegyességgel Kristófot, hazaszeretettel Endrét!” Gábor fejedelem egyik elődjét sem érte utól.

Pedig nem hiányzott nála sem a tehetőség, sem a becsvágy, sem az erély.

A porta példátlan gyorsasággal erősítette meg fejedelmi székén. A magyar király is sietett elismerni az „illustriissimus princeps” a rendek pedig a „felségés” címmel ruházták fel. A boldog fejedelem új életet hozott Erdélybe. Bocskay nem volt pompakedvelő, nagy vigasság szerető ember, az öreg Rakóczi pedig éppen fűkarsággal tüntetett. A mesés gazdaság, ifju, élnívágyó Báthory Gábor lakomat lakoma után, ünnepséget ünnepségek után rendezett, s a merre ment vig mulatozás járt nyomában, s feldult család béke emléket hagyta maga után. Az ország gonddok tagadhatatlanul sokat elfoglaltak, s az ifju fejedelem pihenést a horban és szerelenben keresett. Szinte beteges szenvedély üzte Erdély szépei között, s a kezét egyaránt mohó vágyódással nyujtotta ki a búske kamélia és az utszéli vadróza felé. Neki mindegy volt, hol szakítja le a perc gyönyöreit. Házasságával szerencsétlen volt.

szer, mert ez a béke, amely nem más mint az elpetyhedés, a romlás és pusztulás, sokkal veszedelmesebb, mint az az észvesztő küzdelem, amely több mint egy év tizeden át pusztított, romlott.

— **A tisztviselők országos mozgalma.** Mint a laviná, úgy nő az a mozgalom, melynek célja: egységes keretbe foglalni Magyarország összes tisztviselőit. Sokáig az volt a közhírt, hogy a társadalomnak legfőbb fellelkesítő, konzervatív osztálya a tisztviselői kar, s ime az Országos — Tisztviselői — Szövetség felhívásai alig egy hónapja mentek szét az országba s már is hatalmas, imponozás a Szövetség tagjainak száma. Meg is érdemli ezt a nagy érdeklődést a cél, és az Országos — Tisztviselői — Szövetség vezetősége. A rég ohajtott Tisztviselői — Takarékpénztárnak két internátust és üdülőháznak felállítását még megalkulása előtt biztosítani tudta a Szövetség vezetősége, ön érdekelt ellen vét tehát az a tisztviselő aki nem lép be tudni, mikor összes kötelezettsége mindössze négy korona tagsági díj. Az eddigi eredményekről a vezetőség tényleg számolt be az ideiglenes választmányának. A választmányi ülésen mintegy 200 hivatali volt képviselve, köztük majdnem valamennyi miniszter, köztinteztet, takarékpénztár és nagybóvállalat. Dr. Dános Árpád bírók terjesztette elő jelentését, mely szerint eddig körülbelül nyolcezeren csatlakoztak a szövetséghez, ami — tekintve hogy augusztus 10-ig kérétek vissza a gyűjtő ívek, — igen szép eredménynek montható. A takarékpénztár, internátus, üdülőház kérdése is oly kedvezően fogadtatott, hogy a liga megalkulása után nyomban létesíthetők lesznek ezek is. Ezután az augusztus 20-án (Szent István) napján megtartandó közgyűlés tárgysorozatát állapította meg a választmány. A legközelebbi ül. é. e. hó 16-án (csütörtökön) este 8 órakor lesz a New York kávéház külön termében, addig is készséggel ad meg minden felvilágosítást az Országos — Tisztviselői — Szövetség titkári hivatala (Budapest, VIII. Práter utca 45); mely a felhívást díjtalanul megküldi mindenkinek, aki ez iránt ohaját vele közli.

A villamtelep kibővítése.

III.

Az első kérdést akként tettük fel, vajon közérdek-e a villamtelep kibővítése. A kérdéshez nyomban hozzácsatlakoztak felelőnk, hogy amennyiben reális fölétről van szó és nem okoz fölös teheresporodást, ha számbavehető anyagi hásszal jár: igen. **Abból a szempontból azonban, hogy a városi villamtelep Csongrád világításának ellátása**

tekintetéből is központ legyen, a város fejlődésére nagy jelentőségű dologról lévén szó, feltétlenül közérdek.

Mi azért harcolunk, hogy Szenteshől központot, virágzó várost teremtsünk. A csongrádi villamvilágítás bármennyire látszik is esekély jelentőségűnek, ebből a szempontból épen egyik mód, hogy központtá lehessünk, hogy szerves összeköttetésben legyünk környezetünk városával. Bár a környék minden nevezetesebb helye követné Csongrád példáját s a szentesi telep két-három város világítását is ellátná a helyi világításon kívül.

Jól tudjuk az jámbor ohajtás, Kunszentmártonnal eddig hajótörést szenvedett a társaság törekvése és Szegvár, Mindszentre nem gondolhatunk. Marad tehát egyedül Csongrád.

Eddigi ismertetésünkből a figyelmes olvasó feltétlenül megállapíthatja, hogy a telep kibővítés arányai s a kért összeg nagysága megfélelnek egymásnak. Tekintve az új gépészeti berendezés óriási költségét (közel 150.000 korona) a felszámított összeget ha hasonlításként teszünk más villamtelepek beállítás költségével, nem is mondhatjuk túl magasnak. Azt tekintve pedig, hogy a társaság kötelezi magát a felveendő kölcsön törlesztésére megállapíthatjuk, hogy nem jár a telep kibővítés semmi fölös teherrel.

Koekázat természetesen van. De csak abban az esetben, ha a társaság képtelen volna az annulációs törlesztésre. Ez pedig kizártnak tekinthető dolog. Ez a társaság esődjét jelenté. Ettől tehát el is kell tekintenünk. Mindazáltal mielőtt a város belemegy a társaság előterjesztése alapján a kibővítésbe vizsgálja meg a társaság anyagi helyzetét. Szerintünk ez is elmaradhatna; de mert némi koekázatról, van szó ezt megtenni saját szempontunkból ajánlatos.

Előnyeit a telep kibővítésének maga az ismertetett szerződés elmondja. Ahhoz nincs hozzá tenni valónk. A város világításának kiegészítése érdekünk és előnyünk. Az áram díj leszállítása a folyasztoakra előny. A napali áram rendszeresítésének előnyét mindenki beláthatja.

Összegezve fejtegetésünk anyagát, végső eredményképen megállapíthatjuk a következőket.

A telep kibővítése a város s a közönség közös érdeke. Reális üzlet, amelynek a koekázat semmi. Számbavehető előnyeket nyújt s anyagi tekintetben jövedelmező. Végül nem jár teher szaporodással.

Ilyen üzletbe bele mehet a város bátran.

A VÁROS ÉS MEGYE.

)(**A megyei virilisek névjegyzéke.** A helyügyminiszter rendelettel hívta fel a vármegyét a legtöbb adófizetők jövő évre érvényes névjegyzékének sürgős összeállítására.

)(**A város jövő évi költségvetése.** A városi számvévi hivatal a napokban készült el a város jövő évi költségvetéséről. A tervezet még e hét folyamán a háztartási és pénzügyi szakosztály elé kerül előkészítés végett. A városi közgyűlés pedig szeptemberben foglalkozik vele.

UJDONSÁGOK.

Nagyboldogasszony.

Azoknak az ünnepeknek, amelyeket a katolikus egyház Szűz Mária emlékének szentel, egyik legnagyobbika ez a mai ünnep: Nagyboldogasszony napja, Szűz Mária megdicsőülésének emlékeztetése.

Bennünket magyarokat különösen közelről érint ez az ünnep, mert Szűz Mária tisztelőit sehol sem fejlődött ki annyira, mint nálunk. Az Ur Jézus Krisztus anyja, a szent Szűz Magyarország patronájá, akinek oltalmába ajánlotta halála előtt országát a magyarok első királya Szent István. S a Boldogasszony Szűz iránti tisztelet oly nagy kifejlődésének okát ebben lehet megtalálni nálunk.

Abban a rengeteg küzdelemben, amelyet Magyarország megvívott a lefolyt évszázadokban a kereszténység védelmében Szűz Máriaval az ajkon rohantak halálba a tömött hadseregok. A kereszt és féltold küzdelemben Magyarország patronájának kegyelméért imádkoztak harcossáink.

A Szűz Mária lobogó szent szimbólum Magyarországon, amelyet felekezeti különbség nélkül tisztelet hazánkban mindenki. Honvédségünk Szűz Mária lobogó alatt küzdött 1848-49-ben s az 1868-ban szervezett honvédség lobogóján is Szűz Mária képe van. Sőt a lefolyt alkotmány küzdelem alatt a nemzeti követelések között helyet foglalt az a pont is, amely a közös hadsereg magyar ezredei részére a Szűz Mária magyar lobogókat követeli.

Palocsai Horváth Anna sem szép, sem esze nem volt, s nem tudta ledér férjét magához kötni. Hogyan szövődött ez a házasság, nincs felderítve. Előnyös sem volt az ismeretlen, középvagyomni családi összeköttetés a Báthoryakra nézve. Valószínű, hogy a könnyen lobbáno, koracérett Báthory Gábor szenvedélyt, a nagy, erős testű leány foglaltatja s a még tapasztalatlan ifjú házasságot ígér mámorában melyet becsülettel meg is kötött, de a vele járó hűségét nagyon kevés ideig tartotta meg. Fejedelemsége első hónapjaiban már a fiatal feleség Görgénybe vonul, hogy ne legyen kénytelen férjének esapodarságát látnia.

A fejedelem mohó kézzel nyult minden virág után. Volt a hól szahadon szakíthatott. Sok gazda maga kímélte oda szép virágszálat. Imreffy, az első tanácsur nem csak államférfiúi képességével vezette a fejedelmet, hanem szép felesége által is. Alvine, Somfyó, Dioszeg volt hűségének jótársa. Imreffy eszes, hízeltő udvaronc volt, a kinek sok sikert köszönhetett a fejedelem, Imreffy pedig szerelmes, odaadó asszony.

Még nem volt fejedelem Báthory Gábor, mikor Imreffyére először szemelt vetelt. Szerelmes szavakat suttogott a szép asszony fülébe, szerelmes irásokat igyekezett átadni neki. Ami egyszerre nem sikerült, az idő be-

teljesítette. Már elfogadta a leveleket a szép asszony, már az eszedi látogatónak is elment, s hogy gyanút ne fogjon a háznép, egy falazott ajtó tőreltel fel a fejedelem, a melyen át kieserélhetők szerelmes esőkjüket. Ettől kezdve mámoros, szerelmes napok következtek. A fejedelem nem tehet ellene semmit, a férj meg jósvivien hunyt szemet. Az asszony bokréta! két lovagjának, ez meg loba elé tve ölebe hajta fejét, és álmოდova pengeti kolzáit. Együtt mennek nyilvánosan Vöröskőre, Varadra, s mindenki szemeláttára ölebe ül kedvesének Imreffyét, úgy ölelték, esokolták egymást. Az adonyi udvarházban szintén gyakori vendég volt a fejedelem, s mikor egyszer a tanácsurak sürgős jelenteni valóval jöttek felkelteni őt, Báthory Gábor minden szegyenkezés nélkül boesájtata maga elé öket, mintha hités társa volna a szendergő asszony, s nagyot nyújtözva kérdezte öket: — mint tetszik kegyelmeleknek ez az élet? Kanuti Farkas nagy kétségesen sietett megnyugtanni a feleséget: — igen jól vagyok, fejedelmes uram. Nem is volt más neve a fejedelmnek Imreffyénél, csak — edes szerelmem! —

Hogy az ingatag Báthory Gábor! csak ideig-óraig is le tudta kötni valaki, az már több volt a természetnél, azt a kortársak nem tudták masnak tulajdonítani, csak bü-

hajosságának. Ki nem hitt volna tehát a Diószegről való vén Katalinnak, mikor azzal dícselkedett, hogy ő büvöltte össze Imreffyén asszonyomat a fejedelemmel. Pedig hát nem megszerezni volt nagy boszorkányság Báthory Gábor! hanem megtartani. Jártak is az Imreffyén házhoz a bűbájos asszonyok, azokkal —skürpiceltetett, babonáskodott. Állandó társa Keeskésné volt, egy kedves oláh szolgájó! boszorkányságot tanulni küldte. Ekkor készült az a csupor, amely hangot vetett akkor, ha a fejedelem váratlanul közelített a házhoz. Tudta azt jól Imreffy, hogy mire jó neki ez az előposta. Férjét az államügyek foglaltak el, a fejedelmet a másoknak ígért pásztor óra. Az unatkozó szép asszony Apród János nevű szolgájára pazarolta ilyenkor kegyeit, a kit szép ruhakkal, lovakkal látott el, s a buja asszony nem resteltel a háznép előtt a szolgálkarjai közt heverni, a kit azzal biztatott, hogy mihiely módjában lesz, megkülszik vele. Az alkalom megjött nemso' ára, mert Imreffy elesett a esatáterén, a fejedelem pedig mind nehezebben halgatott a bűbájos hívásokra. Báthory Gábor új szerelmekre vágyódása a szép Imreffyén hosszas hatalmát is meglőrtte.

Nagyboldogasszony ünnepe nemzeti ünnep. Magyarország Védőfőszónokának ünnepe aközül közel év ezred óta száll a hívők ajkáról az ina és ének: Magyarország Nagyasszonya könyörögi érettünk!

(xa)

Városunkban Nagyboldogasszony napját a katolikus egyház különös fényvel ünnepli meg a régi szokáshoz híven. Az ünnepi szent misét dr. Ulár István pápai praetulus, apát-péllános celebrálja fényes segédlettel. A reggel nyolc órai misén *Ramboszkó Mária*, a szentesi születésű ének művésze, *Gounod* két remek egyházi énekét adja elő *Kիրer* József kántor orgona kísérete mellett.

A szomszédos Csongrádon ma van a plébánia templom búcsúja, amelyre Szentesről is igen sokan mentek át.

— **Kossuth Lajos emlékezete.** A múlt hagyományaihoz híven a szentesi függetlenségi párt ez évben is adózik **Kossuth** Lajos nagy szelleme emlékének. Az első negyvennyolcas kör vasárnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy e hó 25-én, Lajos napján, ünnepet rendez. Az ünnep előkészítésére külön bizottságot küldtek ki.

— **Új tanár.** *Szabó* Árpád, *Szabó* Lajos ev. ref. tanító fia s a főgymnasiumnak volt szorgalmas és tehetséges növendéke, aki csak most végezte jeles sikerrel tanulmányait a kolozsvári tudományegyetemen, s ott ugy is, mint növénnyteni demonstrátor, szakdolgozatával nagyobb pályadíjat is nyert, — mint örömmel értesülünk, a híres és ősrégi nagyenyedi *Berthlen*-féle ev. ref. collegiumban nyert segéd-tanári alkalmazást, s állását ugyanott már ez évi szeptember 1-én el is foglalja. — Szíves készséggel regisztráljuk e hírt; mert a kitüntetés jeles képzettségű földünkben érdemes férfút ért.

— **Katolikus tanítónő választás.** A helybeli római katolikus egyháztanács vasárnap délután töltötte be az újonnan rendszerszerűt tanítónői állást *Korpás* Pal szegvári plébános, kerületi esperes elnöklésével. A választáson 38 szavazatot adtak le, amelyből *Farkas* Gizella 28, *Vay* Gizella 6, *Abaffy* Alexandra és *Mészáros* Matild 2-2 szavazatot nyert. Az esperes a szavazás eredményéhez képest *Farkas* Gizellát megválasztott tanítónőnek jelentette ki. Az újonnan választott tanítónőt egy évi próbaműködés után erősítik meg.

— **Állandó műkedvelői kiállítás.** A „Magyar Műkedvelők Társulata” közgyűlési határozatában kifolyóan felhívja mindazokat, a kik a november hó 15-én megnyíló kiállításon résztvenni ohajtának, hogy ebből szándékukat legközelebb szeptember hó 1-ig jelelték be, mert ezennel bejelentések figyelembe nem vétetnek. Aki a rajzolással, a festéssel, a szobrászattal, a fenéképéssel vagy a kézi ügyességre való egyéb munkákkal egyikevel — nem hivatásszerűleg foglalkoznak még legszerényebb munkával is résztvehetnek. Mint értesülünk az igazgató-választmány legközelebb összeül, hogy a költségvetést, amely iránt élénk érdeklődés mutatkozik, megalkotja. A társulat irodája jelenleg Kerepesi-ut 17. szám alatt van. Érdeklődőknek prospektust szívesen küld a társulat igazgatósága.

— **A gözke alatt.** Csaknem halálos kimenetelű szerencsétlenség történt hétfőn reggel a fábiamai János majorban. *Fenyvesi* János tizenkét éves eseléd gyermek a működésben álló gözkek közé esett. A szerencsétlen gyermeket, aki fején, kezén, lábán és hasán súlyos sérüléseket szenvedett a vármegye kórházába szállították.

— **Talált tárgyak.** Ma holnap egész termel kell felfhasználni a rendőrségen a talált tárgyak elhelyezésére, amelyeknek gazdái nem látják szükségesnek tulajdonukat ke-

reszni. Az többi hetekben ugyanis annyi talált tárgyat vittek be a rendőrségre, amennyi néha egy év alatt sem gyűlik össze. Nem soroljuk fel itt a tárgyakat egyenként, mert annyi helyünk nincsen. Csak megemlítjük, hogy talált pénz is van. *Bazsai* Lőrinc, a görög egyház harangozója, talált a múlt héten 28 fillért a görög egyház kapujában s mint becsületes megtaláló bevitte a rendőrségre. — Konstatálhatjuk, hogy becsületes megtalálók vannak városunkban; de úgy látszik senki sincs, aki károsult volna.

— **Tűz a vontatók közt.** *Ugrai* Sándor palkotai tanyáján hétfőn délután két óraker ismeretlen okból kigyulladt nyolc vontató buszaszalma. A tüzet, mielőtt tovább terjedhetett volna, eloltották.

— **Pályázat erdőri és vadri szakvizsgák ügyében.** A m. kir. földmivélségi miniszter a „Budapesti Közlöny” vasárnapi számában a következő pályázatot hirdeti: Az erdőri szakvizsgák ez évi október hó 22-én és az erre következő napokon Budapesten, Pozsonyban, Besztercebányán, Miskolcon, Kassán, Máramaroszigeten, Kolozsvárt Brassóban, Nagyszebenben, Temesvárott, Pécsen és Szombathelyen, a vadri vizsgák pedig az erdőri szakvizsgákkal kapcsolatosan Budapesten, Pozsonyban, Szombathelyen és Kolozsvárt a vármegye székhelyében délelőtt 9 óraker fognak megkezdetni és folytatólag megtartatni. Felhívtnak mindazok, akik az erdőri vagy vadri vizsgát letenni óhajtják hogy hiteles bizonyítványokkal felszerelt folyamodványaikat ez évi szeptember hó 30-ig ahhoz a kir. erdőfelügyelőhöz nyújtsák be, akinek székhelyén vizsgát tenni kívánnak.

— **Haza a Pasteur intézetből.** *Vanka* Sándor 6 éves fiú, akit a múlt hónapban egy vesztett kutya meglarapolt augusztus 11-én gyógyultán hagyta el a budapesti Pasteur intézetet.

— **Eltűnt baromfiak.** *Nagy* István szentesi gazdálkodó szelevényi tanyájáról vasárnap éjjel 10 darab csirke eltűnt. Ugyanakkor egy szentesi származású cseléde is megszökött, akit most az a gyanú is terhel, hogy a baromfiakat ő lopta el.

— **Apró hírek.** A csösznő pénze. *Bimbó* Jánosné a rakodókerti csösz felesége feljelentést tett a rendőrségen, hogy 12 korona aprópénze lakásáról eltűnt. A rendőrség nyomoz. — *Leesett a padlásról.* *Sz. Sándor* II. tized 47 szám alatti lakos hétfőn délután leesett háza padlásáról és súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Hírek az anyakönyvből.** (Augusztus 11—13.) *Eljegyzettek:* *Lakatos* János és *Kolompár* Katalin. — *Házasságra léptek:* *Veszeri* Ferenc és *Molnár* Lidia. — *Születtek:* *Kandász* Andás, *Magyar* Mária, *Csendes* Bálint, *Szoboszlai* Szabó Klára. — *Elhaltak:* *Fekete* Nagy József 2 éves, orbánc; *Varga* Nagy Mihály 10 hónapos, tüdőlob; *Kiss* Erzsébet 13 éves, tüdőgümőkör. *Csernus* Lukács Juliánna 13 éves, tüdővész; *Cserna* József 5 éves, balhurut; *Pájer* Gáborné *Sebők* Ágnes 22 éves, tüdővész; *Miltasovszki* János 62 éves, tüdőlob; *Órosz* József 5 hónapos, hörgőlob.

Irodalom.

(*) A „Vasárnapi Ujság” augusztus 12-iki száma 34 képe közt tizenöt gyönyörű fólvetel a magyar tenger-t, a Balaton tünneti fól, sorra véve a Balaton különböző regényes és poietikus szépségű vidékeit. E képeket *Lóczy* Lajos-nak, a Balaton e kiváló tudósának cikke kíséri. A felosztott dumáról s a duma tagjainak vyborgi tikos gyűlésezéséről, a meggyilkolt duma képviselőről *Herzenstein*-ről továbbá a seborgi erdőről is találunk képeket, nemkülönben szép képeket közöl e szám *Tátralom*-círól s az ottani életéről. Szövegben is változatos e szám tartalma. *Sás* Ede eredeti regényén és az „Ud-

vari élet a francia királyok korában” című regényes korrajzon kívül, melyek gazdagon illusztrálva a Regénytár mellékleten jelentek meg költeményeket találunk *Szabolcska* Mihálytól és *Zempléni* Árpádtól, elbeszélést *Isdők* Márthától, visszaemlékezést 1849 aug. 11-éről s londoni levelek (képekek) a londoni nemzetközi békekonferenciáról, *Ginever* György Ilona tollából. Tárcaikkal a hétről s intézetek s egyetek. Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80fillér. Megrendelhető a Franklin Társulat kiadóhivatalában (Budapest IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyan itt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legelősebb újság a magyar nép számára, fél évre két korona 40 fillér.

Amerikai történetek.

Ira: *Sima Julia.*

Az új világban.

Alig töltöttem néhány hetet Amerikában, midőn már kezdetem tisztán látni, hogy hol is vagyok. Nagyon hamar arra a meggyőződésre jutottam, hogy bizony a világ legnagyobb esadása az, mikor Amerikát dicsérik. A milyen meggyőződés volt az első hetekben, mely az első benyomások hatása alatt keletkezett, az a véleményem nem is változott azután sem, habár két és fél évet töltöttem Amerika földjén.

Jól lehet sokat láttam az élet szenvedéseiből itthon is, valószínű hogy az én életem éppen nem hasonlítható össze a többi, velem egy korú lány életével, abból az időből sem mikor még itthon voltam. De az igazi életet, a szenvedések ezer féle fajtáját az emberek lelki világát, szóval az életet és az embereket csak ott ismerem meg igazán!

A hazájában mindenki otthon van. Megvan a maga társasága, megvan a maga élet módja, az egész élet rendszere. Az embereket csak az ismerheti aki sokáit útazott, aki nagyon-nagyon sok különböző embert lát. Mert hát régi mondás már az: ahány fej annyi gondolat. És bizony a hány az ember, annyi féle az érzelme és lelki világa is. Minden embernek mások a szokásai és legelősebb emberre inkább a rossz mint a jó szokás ragad át a másik emberről.

Amerikában a világ minden részéről vannak emberek. Részint valamely szerencsétlenség, részint a pénz szerzési vagy viszi őket oda... Az új világban, ahol mint mondják nincs rang különbbség, össze ismerkednek az emberek, és felszedik egymásnak a ferde szokásait, sőt az egymás hibáit is. Mulatnak! Talán nincs is a földön egy másik olyan hely a hol úgy mulatnának mint Amerikában. Nem amerikai mulat, hanem a bevándoroltak. Mulatnak, egyik viszi a másikat. Még a gondolkozás módjuk is átalakult.

Egy szomorú és mélyen megdöbentő dolgot láttam, tapasztaltam Amerikában: az emberek szerencsétlen teszik egymást csak azért, mert azt csak nem árulhatom el hogy rossz dolgom van!

Ez a különös, okatlan hiúság átragad egyik emberről a másikra és sorra rendre csinálják a szerencsétlenséget. Azért mert őszintének lenni szégyen!

Egy ember kimegy Amerikába. Eleinte pár napig vagy hétig el van ragadtatva az újvilág különlegességei által. Némelyiknek kedvez a szerencse, de nagyon sokan végtelenül szerencsétlennékes lesznek. Legelősebb ki-vándorolt nagyon hamar boldogtalannak érzi magát.

Minden új, minden más, mint amit ő gyermekkorától kezdve megszokott. Hiányzik a maga faluja vagy városa, hiányoznak a barátai, ismerősei. Hát még ha családos ember?! Mint hiányoznak felesége és gyer-

mekei. Lassanként keserűséggel és váddal telik meg a lelke az emberek, az egész világ sőt a jó Isten ellen is. Némelyik munkát sem kap. Ezeknek azután nagyon-nagyon szomorú a sorsuk.

A munka akár gyári, akár bányamunka legyen is, nehéz. Bizony-bizony vérelni kell ott megfizetni minden centért. Lehet keresni; de vér tapad minden dollárhoz. Az amerikai munka kiszedi a testből az erőt és 40-50 éves emberek már valósággal vénnek.

Sokan küldenek pénzt haza. Aki pénzt küld, az rendszerint olyan ember, aki nem vegyül bele a mulatózó társaságokba. Némelyik inkább koplal, nélkülöz, de hiúságból mégis küldi haza a pénzt, hogy lássák az ő szerencsét.

Egy dollár itthon 5 korona. De csak akkor öt korona, ha itthon költjük el, mert oda kün bizony öt forintnak felel meg. Ezt azonban az Amerikába kiköltözött magyar bölesen elhallgatja. És ha a napnak minden órájában elátkozza is Kolumbus urat, (mindannyian Kolumbuszt szidtuk) a miért az újvilágrészt felfedezte, meg az édes jó anyját amiért Kolumbuszt e világra szülte, még is mind, (tisztelét a nagyon kevés kivételnek) azt írja haza: jó dolga van, kitűnő és könnyű munka, sok pénz!

Ez a rendes eljárása mindnek, bár mily rossz sorsa van is. Azt hallja mindenkitől, hogy azt nem szabad elárulni hogy nem jól megy a dolga. A sok diesérettel azután a testvérét, sógorát, komáját meg a legjobb barátait szépen kicsalogatja Amerikába.

Az így becsapott ember éppen úgy elkeseredik, ahogyan az el volt keseredve a ki őt kicsalta.

Mit tegyen? Ő is dieséri Amerikát és ő is kicsalja a kit csak lehet.

Számtalan esetben hallottam, midőn egy-egy elkeseredett férfi vagy nő azt mondta: Miért ne hívnam ki? Ha én szerencsétlen lettem, miért ne legyen az is szerencsétlen? Engem szerencsétlenné tettek, miért ne tegyem szerencsétlenné akit csak tehetek? Hívok én mindenkit!

Ilyen következtetést soha nem hallottam itthon. Talán fel sem telezhető emberről hogy így tudjon gondolkozni! De a keserűség megváltoztatja az emberek lelkét, és az elkeseredés sok mindenre képes teszi az embereket.

(Folyt. köv.)

Piaci árak

Iritz Gyula cég tudósítása, —

Szentes, 1906. augusztus 14.

Uj-Búza mmja 6 frt. 70-80 kr.

Uj-Árpa mmja 5 frt. 5 frt. 15 kr.

Uj-zab 5 frt. 35-40 kr.

Kukorica mmja 6 frt. 80 kr. 7 frt.

HIRDETÉSEK

Hona-briket.

Mint a legjobb cséplő szén a legolcsóbb tüzelő anyag főelárúsítója

Deutsch Kárpát

a Dreher-féle sör főraktárosa a csépléshez ajánlja a legjobb sörét és mindenféle pálinkáját jutányos árért. Szentesen a vásártéri fizetében.

Parcellázandó birtok.

Szentes határában, a városhoz közel (Vecsery János-féle birtok) 440 holdat kitevő, nagyobb részét szántó birtokunkat a legelőnyösebb fizetési feltételek mellett, illetve $4\frac{1}{2}\%$ -os törlesztéses kölcsönrel terhelten 5 holdas és nagyobb részletekben eladóvá tettük.

Bővebb felvilágosítással szolgál: ifj. Tóth István, valamint megbízottunk Szentesen, Petőfi szállodában, folyó hó 17-től 22-ig bezárólag.

2-6 Debreceni Első Parcellázó Vállalat

3-12 Eladó föld.

Horváth Sándornak Nagykirályszágon 116 hold szántó földje örök áron eladó. Esetleg Szentmihály naptól kezdve haszonbérbe kiadó. — Értekezni lehet II. tized 120 szám alatt a tulajdonossal.

Egy teljesen tiszta új kerékpár villany lámpával felszerelve eladó. Megtekinthető e lap kiadóhivatalában.

Rövid és velős! Félárban

A jegyzékben felsorolt árak szerint egyes darab vételnél is mindent szállítunk önnek. Ez által kerékpárok 80 koronában, 91 koronától kezdődően teljesen vámentesen a magyar szállítóhelyekre. Szabadon futó 4 koronával drágább. Multiplex-kerékpár 6 évi írásos jótállás mellett. Hajtány 4 K. 80 f., 5 K. 20 f. és 5 K. 60 f. Tömítő 3 K., 3 K. 40 f. és 4 K. 20 f. írásos jótállással. Nyereg 2 K., lábszivattyú 1 K., kónuszok, tengelyek és a többi minden rendszer szerint bámulatlan oleó árban. Diszes árjegyzék ingyen és portómentesen. Ügynökök alkalmi eladásra is kerestetnek. Mellékjövdelem.

Multiplex

kerékpáripár.

Berlin 469. Gitschinerststrasse 15.

Vajda Bálint Utóda

könyvnyomdájában

a legjutányosabb árakért készülnek: névjegyek, eljegyzési tudósítások, lakodalmi és balli meghívók (több színű nyomással is) levelepapírok és borítékok, számlák, üzleti kártyák, gyászjelentések, lapok folyóiratok, városi, megyei és pénzügyi rovatolt munkák, továbbá takarékpénztári nyomtatványok a legiz-
 * * * lésebb és legszöb kivitelben. * * *
 Ajánlja továbbá a kiadásában hetenként héromszor megjelenő „SZENTESI LAP”-ot melynek előfizetési ára egy évre 10 kor. fel-
 * * * veré 5 kor. Egyes szám 8 fill. * * *

Nyomatott Vajda Bálint Utódánál Szentesen.

Eladó birtokok.

A kiskun-halasi határban és környékén több rendbeli kisebb és nagyobb birtokok vannak eladók, ez iránt érdeklődők forduljanak felvilágosításért Berger Ignáchoz Kiskun-Halasz, ahol kellő tájékozást nyerhetnek.

Eladó ház.

I. t. 134 számú ház szabadkézből eladó. Értekezni lehet a fenti szám alatt a 2 tulajdonossal.

Szent-Lászlóban

a dónati vasutállomáshoz $1\frac{1}{2}$ kilométernyire eső, mintegy 38 hold szántó-föld eladó vagy több évre haszonbérbe vehető. Alkult lehet kötni Balogh János takarékpénztári igazgatóval. 3V1

Hirdetések a legjutányosabb áron vétetnek fel lapunk kiadóhivatalában.

KÁLMÁN J. SÁNDOR

KÖNYV- ÉS PÁPIR-KERESKEDES
KÖNYVKÖTÉSZET ANTIQUARIUM

SZENTES, KOSUTH-UTCA

Páros galamb	A tóparton
Tükör előtt	Erdő szélén
Lábmosás	Este- reggel
Buborékok	Hitt, remény, szer.
A pipa	Virágzedés
Fürösztés	Órzo anygul
Tavaszi	Lányok lapja
A korszó	Szerep előtt
Páros élet	Reggelt után
Komédiások	A csókig
A hold	Ablak alatt
Esernyő alatt	Ámor
A testvér	Bohémszerielem
Csónak szélén	Leányka
Vadvirág	Güllu baba
A lomb alatt	János vitéz
	stb. stb.

képeslapok

mindig nagy választékban

Eredeti Van Dyck, Rajfael, Rubens és Vogel másolatok. Olajfestményü képek
 Fényezett, ezüstbróm, kromo, litographiai, rotophot, heliograf és photobrom kártyák

Dr. Schmiedt G.

főtörzsorvos és phisicus híres

f ü l o l a j a

meggyógyítja az időleges süketiséget fültölyást, fulzugást, sőt az idült nagyot, hallást. Egyedül kapható. — Használat-utasítás van hozzá.

Ara 2 frt üvegenként.

a Városi gyógyszertárban

Városház-tér Budapest.